

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Cdo/208/2018
Identifikačné číslo spisu: 5116204137
Dátum vydania rozhodnutia: 26.06.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Ján Šikuta
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:5116204137.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ O., bývajúceho v R. 2/ O., bývajúceho v R., zastúpených Mgr. Michalom Grošaftom, advokátom so sídlom v Žiline, Hodžova 13, proti žalovanej S., bývajúcej v R., zastúpenej JUDr. Sabínou Hodoňovou, advokátkou so sídlom v Žiline, Mariánske námestie 31, o neplatnosť právneho úkonu, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 41 C 59/2016, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 23. augusta 2017, sp. zn. 10 Co 73/2017, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalobcovia 1/, 2/ majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo dňa 21. novembra 2016 č. k. 41 C 59/2016-122 určil, že odstúpenie žalovanej zo dňa 2. decembra 2015 od darovacej zmluvy a zmluvy o zriadení vecného bremena zo dňa 24. augusta 2015, vklad vecných práv z ktorej bol povolený Okresným úradom Žilina, katastrálnym odborom dňa 24. septembra 2015 - 5013/15 pod V 7102/2015, je neplatné. Žalobcom 1/, 2/ priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že strany sporu dňa 24. augusta 2015 uzatvorili darovaciu zmluvu a zmluvu o zriadení vecného bremena, podľa ktorej žalovaná ako výlučná vlastníčka bytu č. XX. vo vchode č. X, na 4. poschodí, nachádzajúcom sa v obytnom dome so súpisným číslom XXXX, postaveného na CKN parcele číslo XXXX, zapísaného na LV č. XXXX pre katastrálne územie R. a podielová spoluvlastníčka priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu v spoluvlastníckom rozsahu 41/5396 k celku, v postavení darcu darovala žalobcovi 1/ tento byt spolu s príslušným podielom na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu. V prospech žalovanej a v prospech žalobcu 2/ bolo touto zmluvou zriadené vecné bremeno spočívajúce v práve doživotného bývania a užívania predmetného bytu a spoločných častí a spoločných zariadení k domu prislúchajúcich. V rámci predmetnej zmluvy bolo obsiahnuté aj splnomocnenie žalovanej ako darcu a osoby oprávnenej z vecného bremena v 1/ rade pre žalobcu 2/ ako osoby oprávnenej z vecného bremena v 2/ rade na všetky právne úkony vo vzťahu k príslušnému Okresnému úradu, katastrálnemu odboru smerujúcemu ku

vkładu vlastníckeho práva podľa obsahu tejto predmetnej zmluvy v rozsahu všetkých úkonov spojených s vecou, a to najmä podávania a prijímania písomností, žiadostí, návrhov, vyjadrení, riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov, uzatvárania dohôd a zmliev v mene a na účet splnomocniteľa, t. j. žalovanej, a to v rozsahu v akom práve na tieto úkony patria splnomocniteľovi, t. j. žalovanej v zmysle príslušných právnych predpisov. Dňa 24. augusta 2015 udelila žalovaná žalobcovi 2/ generálnu plnú moc na všetky právne úkony, ktorá plná moc bola žalovanou odvolaná, resp. vypovedaná listom zo dňa 24. novembra 2015, ktoré vypovedanie plnej moci žalobca 2/ dňa 26. novembra 2015 za prítomnosti M. a O. prevzal. Podľa výpisu z LV č. XXXX v súvislosti s predmetnou zmluvou bol vklad do katastra nehnuteľností povolený pod V 7102/2015 dňa 24. septembra 2015 - 5013/15, z ktorého obsahu listu vlastníctva bolo zrejmé, že na predmetnom byte bola na základe Z-10171/2015 vyznačená plomba. Žalovaná listom zo dňa 27. novembra 2015 žiadala žalobcov o vrátenie bytu s odôvodnením, že nechcela prevádzať, ani darovať byt, ani podpisovať plnú generálnu moc, pričom uviedla, že podpisované úkony jej boli nanútené, nakoľko nemala okuliare, nič jej neprečítali, len to že sa o ňu postarajú. Následne žalovaná listom zo dňa 2. decembra 2015, doručeným Okresnému úradu Žilina, katastrálny odbor tohože dňa odstúpila od darovacej zmluvy s odôvodnením, že bola uvedená do omylu. Súd prvej inštancie mal za to, že žalobcovia majú naliehavý právny záujem na určení ktorého sa domáhajú, keď žalobou sledujú ochranu svojho vlastníckeho práva nadobudnutého na základe úkonu, ktorý by mal byť v dôsledku napadnutého odstúpenia od zmluvy, od počiatku zrušený. S ohľadom na to, či tieto účinky, v dôsledku napadnutého odstúpenia od zmluvy nastali alebo nie, možno povedať, že právne postavenie účastníkov bolo neisté, a predmetnou žalobou bolo možné túto neistotu odstrániť. Navyše, žalobcovia v rámci správneho konania vedeného pred Správou katastra Žilina o vykonaní záznamu, boli na podanie takejto žaloby, v prípade, že rozporujú platnosť odstúpenia od zmluvy odkázaní, pričom v prípade, že by tak nekonali, došlo by k vykonaniu príslušnej zmeny a vlastníctvo nehnuteľností by bolo vyznačené v prospech žalovanej v katastri nehnuteľností záznamom. Postup Správy katastra Žilina bol odrazom právneho názoru NS SR k danej problematike uvedeného v rozhodnutí NS SR č. 6 Sžo 229/2010. Vychádzajúc z uvedeného a vzhľadom na preventívny charakter určovacej žaloby súd prvej inštancie nesúhlasil s názorom žalovanej, že žaloba bola podaná predčasne. Na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie dospel k záveru, že darovacia zmluva a zmluva o zriadení vecného bremena bola platne uzatvorená, teda je platným právnym úkonom. V konaní nebol preukázaný žiadny dôvod absolútnej, či relatívnej neplatnosti vymedzený žalovanou, nebolo preukázané, že žalovaná predmetnú zmluvu uzavrela v omyle. Poukázal na platnú judikatúru, podľa ktorej je právny úkon neplatný pre omyl podľa § 49a Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) len vtedy, ak ho konajúca osoba urobila v omyle vychádzajúcim zo skutočnosti, ktorá bola pre právny úkon rozhodujúca, resp. podstatná a osoba, ktorej bol právny úkon určený, tento omyl vyvolala, alebo o ňom musela vedieť v čase právneho úkonu. V prejednávanej veci bola darovacia zmluva a zmluva o zriadení vecného bremena podpísaná stranami sporu pred notárom, ktorý vysvetlil žalovanej, čo podpisuje. Tvrdenia o omyle vyhodnotil ako nepravdivé a v tomto smere žalovaná neunesla dôkazné bremeno. Rovnako žalovaná neunesla dôkazné bremeno v tom smere, že by bola zmluva uzatvorená v tiesni a za nápadne nevýhodných podmienok, keďže žalovaná má k predmetnému bytu naďalej užívacie právo. Nemal za preukázané, že by žalovaná nemala spôsobilosť na právne úkony, resp. že by trpela duševnou poruchou, ktorá by jej znemožňovala rozpoznať obsah daných právnych úkonov, ako aj nevzhladol dôvody na vyslovenie neplatnosti predmetnej zmluvy z dôvodov, že k prejavu vôle by nedošlo slobodne, vážne, určite a zrozumiteľne. Nebolo možné vysloviť neplatnosť právneho úkonu pre nedostatok formy, ani pre rozpor so zákonom, obchádzanie zákona alebo pre priečenie sa právneho úkonu dobrým mravom. Súd prvej inštancie posudzoval aj samotné odstúpenie od právneho úkonu, pričom konštatoval, že odstúpiť od zmluvy je možné vtedy, ak je to v zákone ustanovené alebo účastníkmi zmluvy dohodnuté. V prejednávanej veci si účastníci zmluvy zmluvne nedojednali možnosť odstúpenia od zmluvy a nebolo možné od zmluvy odstúpiť ani zo zákonného dôvodu, keď omyl nemožno považovať za zákonný dôvod. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP.

2. Na odvolanie žalovanej Krajský súd v Žiline rozsudkom zo dňa 23. augusta 2017, sp. zn. 10 Co 73/2017 rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, v ktorom určil neplatnosť odstúpenia žalovanej zo dňa 2. decembra 2015 od darovacej zmluvy a zmluvy o zriadení vecného bremena zo dňa 24. augusta 2015, vklad vecných práv, z ktorej bol povolený okresným úradom Žilina, Katastrálnym odborom dňa

24. septembra 2015 - 5013-15 pod V 7102/2015, potvrdil, vo výroku o náhrade trov prvoinštančného konania tento zmenil tak, že žalobcom 1/, 2/ priznal voči žalovanej nárok na ich náhradu konania v rozsahu 25 %, žalobcom 1/, 2/ priznal náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 25 %. K otázke prípustnosti žaloby v prejednávanej veci uviedol, že vypustením slovného spojenia „právny vzťah“ z § 137 písm. c/ Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) v porovnaní so zodpovedajúcim § 80 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) neznamená, že je vylúčené konanie o neplatnosť právneho úkonu, zakladajúceho alebo zrušujúceho určitý právny vzťah a poukázal na komentár k CSP, v ktorom sa okrem iného uvádza, že predchádzajúca právna úprava v OSP rozlišovala medzi určením (ne)existencie práva a právneho vzťahu, avšak uvedené rozlíšenie nemalo vecný význam a oba použité pojmy teda „právo“ a „právny vzťah“ mali rovnaký obsah, teda k žiadnej materiálnej zmene nedošlo. Pokiaľ ide o posúdenie otázky danosti naliehavého právneho záujmu na v žalobe požadovanom určení, odvolací súd sa stotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie, keď tento správne vyhodnotil preventívny charakter určovacej žaloby v súdnej veci. Žaloba nebola podaná predčasne z toho hľadiska, že by žalobcovia mohli žalovať len o určenie práva, ich vlastníckeho práva k dotknutým nehnuteľnostiam, teda až po eventuálnom zápise vlastníckeho v prospech žalobkyne záznamom. Nie je ničím odôvodnené, aby žalobcovia čakali na výsledok príslušného správneho konania na okresnom úrade, katastrálnom odbore. Doktrína preventívneho charakteru určovacej žaloby vychádza z toho, že žalobca má naliehavý právny záujem na určení vtedy, ak k porušeniu jeho práva zatiaľ nedošlo, avšak jeho právo bolo neisté alebo ohrozené. V danom prípade bolo možné práve určovacou žalobou odstrániť stav právnej neistoty žalobcov, ktorý vznikol v nadväznosti na konanie žalovanej a následný postup okresného úradu, katastrálneho odboru, ktorý žalobcov odkázal na podanie žaloby pre prípad, že nezdediajú súhlasný postoj k odstúpeniu žalovanej od predmetnej zmluvy. Už zo samotnej skutočnosti, že žalobcovia podali žalobu v danej veci, bolo zrejmé, že otázka, vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktoré boli predmetom prevodu v zmysle zmluvy zo dňa 24. augusta 2015, bola spornou a spornou by zostala aj v prípade, že by príslušný okresný úrad, katastrálny odbor, formou záznamu zapísal vlastnícke právo k dotknutým nehnuteľnostiam v prospech žalovanej. Uvedené by nepochybne viedlo k podaniu žaloby o určenie vlastníctva žalobcami, v ktorom by sa prejudiciálne riešili tie otázky, ktoré boli riešené v tejto veci. Vo vzťahu k odvolateľkou namietanému postupu okresného úradu, katastrálneho odboru, konštatoval, že predmetom odvolacieho konania nebol prieskum predmetného postupu, nakoľko odstúpenie od zmluvy má záväzkovoprávne aj vecnoprávne účinky, obnovuje sa v dôsledku neho pôvodný stav, teda zo zákona sa obnovuje vlastnícke právo prevodcu. Predpokladom takéhoto obnovenia vlastníctva prevodcu je však skutočnosť, že vlastníctvo dotknutej nehnuteľnosti nebolo pred odstúpením od zmluvy dobromyseľne nadobudnuté tretou osobou. Pokiaľ sa teda pri odstúpení od zmluvy o prevode nehnuteľnosti priamo zo zákona obnovuje vlastnícke právo prevodcu, zapisuje sa táto zmena do katastra nehnuteľností záznamom. Dohoda o odstúpení od zmluvy sa považuje za dva jednostranné právne úkony. Ak druhý účastník spochybni platnosť odstúpenia od zmluvy, mal by ho katastrálny odbor vyzvať, aby v určenej lehote podal na súd príslušnú žalobu s poučením, že pokiaľ tak neurobí, bude to vyhodnotené ako akceptácia platnosti vykonaného odstúpenia od zmluvy. Ak následne daná žaloba bude podaná, správny orgán ponechá na dotknutom liste vlastníctva plombu o začatom záznamovom konaní. Pokiaľ ide o odvolateľkou namietané dôvody neplatnosti zmluvy zo dňa 24. augusta 2015, s týmito všetkými, včítane eventuality tiesne žalovanej pri uzatváraní predmetnej zmluvy, ako dôvodu pre odstúpenie od nej, sa okresný súd vysporiadal v rozsahu dostatočnom a nevyhnutnom pre rozhodnutie veci. Správne uzavrel, že relatívne vyšší vek žalovanej a jej nepriaznivý zdravotný stav bez ďalšieho nemôžu mať za následok neplatnosť právneho úkonu žalovanej. Pokiaľ žalovaná argumentovala svojou nespôsobilosťou na právne úkony, neuviedla nijaké bližšie okolnosti, na základe ktorých by bolo možné sa dôvodne domnievať, že v čase uzavretia zmluvy nebola schopná rozpoznať následky svojho konania alebo ho ovládať. Nebolo povinnosťou súdu bez ďalšieho vykonávať dokazovanie, resp. nariaďovať znalecké dokazovanie. Pokiaľ odvolateľka argumentovala, že odstúpenie od darovacej zmluvy nemá žiadnu relevanciu, nakoľko ju dohoda účastníkov ani zákon nepripúšťa, konštatoval, že predmetom aktuálneho konania nie je vrátenie daru, pričom dospel k záveru, že právny úkon žalovanej zo dňa 2. decembra 2015, odstúpenie od zmluvy zo dňa 24. augusta 2015, bol čiastočne nezrozumiteľný predovšetkým pre rozpor tej jeho časti, v ktorej žalovaná uvádza, že odstúpuje od darovacej zmluvy, pričom ale argumentuje, že bola uvedená do omylu, keď omyl nie je zákonným, a ani zmluvným dôvodom na odstúpenie od zmluvy. K námietke žalovanej, že pokiaľ zákon alebo dohoda

účastníkov neumožňuje odstúpiť od zmluvy, nie je namieste uvažovať o ne/platnosti odstúpenia od zmluvy, keď ide o ničotný úkon, odvolací súd poznamenal, že predmetom konania v širšom význame je posúdenie, či nastali účinky odstúpenia od zmluvy žalovanou, a dospel k záveru, že tieto nenastali. O trovách konania pred súdom prvej inštancie, ako aj trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 257 a § 396 ods. 1 CSP.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala včas dovolanie žalovaná, prípustnosť ktorého vyvodzovala z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Uviedla, že žalobcovia na podanej žalobe nemali naliehavý právny záujem. Dôvodila, že vo všeobecnosti platí, že naliehavý právny záujem je daný predovšetkým tam, kde by bez tohto určenia bolo právo žalobcu ohrozené alebo kde by bez tohto určenia sa stalo právne postavenie žalobcu neistým. Poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 56/2009 zo dňa 22. septembra 2010, podľa ktorého existenciu naliehavého právneho záujmu musí v konaní preukázať žalobca, pričom naliehavý právny záujem musí existovať nielen v čase začatia konania, ale aj v čase, kedy bol rozsudok súdu vyhlásený. Pokiaľ súd vyhodnotil úkon odstúpenia od darovacej zmluvy dovolateľky ako absolútne neplatný právny úkon, ktorý nemá žiadne právne účinky, existencia naliehavého právneho záujmu žalobcov v čase rozhodovania a vyhlásenia rozsudku tak prvoinštančného ako aj odvolacieho súdu nemohla trvať. Neexistuje naliehavý právny záujem tam, kde neexistujú žiadne účinky právneho úkonu. Na absolútnu neplatnosť právneho úkonu prihliadajú súdy z úradnej povinnosti, teda pokiaľ prvoinštančný súd mal za preukázané, že odstúpenie od darovacej zmluvy je absolútne neplatný právny úkon, nemusel a nemal v konaní vôbec pokračovať. Poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 5 Cdo 157/2007 zo dňa 14. októbra 2008, podľa ktorého všeobecné súdy nie sú oprávnené skúmať platnosť a zákonnosť správnych aktov, keď nejde o právny úkon mimo rámca správneho súdnictva, ale zásadne len so zreteľom na to, či išlo o akty nulité, ničotné, teda o akty, ktorých vady sú tak závažné, čo do zápornej kvality vady, že sa neuplatní prezumpcia ich správnosti, nikto ich nemusí rešpektovať a od začiatku sa na ne hľadí ako na akty neexistujúce. Prvoinštančný, ako aj odvolací súd na jednej strane tvrdí, že mal za preukázaný naliehavý právny záujem žalobcov, no na druhej strane vyhodnotil odstúpenie od zmluvy ako absolútne neplatný právny úkon, o ktorého neplatnosti nemožno ani uvažovať. Ďalej poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 550/2015 zo dňa 27. apríla 2017, podľa ktorého „...ak preto Okresné národné výbory vydávali v neskorších rokoch rozhodnutia o zrušení prídelov užívaných družstvami, išlo o ničotné správne akty. K strate vlastníctva právnych predchodcov žalobcov k žalovanej nehnuteľnosti nedošlo ani zápisom do pozemkovej knihy vo vložke č. 1 k. ú. C.. vykonaného dňa 22. septembra 1958, na základe, ktorého bola znovu poznamenaná konfiškácia majetku pre Československý štát a od ktorého žalovaní odvodzujú svoje vlastnícke právo.“ Teda pokiaľ by aj Okresný úrad zapísal stav, ktorý plní len evidenčnú funkciu, na základe odstúpenia od darovacej zmluvy, tento zápis zmien vlastníctva by nemal žiadnu relevanciu a vlastnícke právo dovolateľky by aj napriek tomuto úkonu Okresného úradu nikdy nevzniklo. Ide o úkon, ktorý je neplatným od počiatku, t. j. ex tunc a nemôže vyvolať zmenu práv a povinností, pretože takýto právny úkon podľa práva nikdy neexistoval. Postavenie žalobcov nemohlo byť zlepšené ani zhoršené na základe ničotného právneho úkonu, ktorý nevyvoláva žiadne právne účinky. Trvala na tom, že postup Okresného úradu Žilina, katastrálny odbor v danom prípade nebol správny a v súlade so zákonom, a preto nemohol byť dôvodom, aby žalobcovia z takého postupu vyvodzovali svoj naliehavý právny záujem. Ak by Okresný úrad vykonal zmenu zápisu vlastníctva záznamom, žalobcovia mali podať žalobu o určenie vlastníckeho práva k spornému bytu a naopak, ak by Okresný úrad záznam nerealizoval, mohla podať žalobu o určenie vlastníckeho práva žalovaná, pričom v oboch prípadoch by sa v konaní ako predbežná otázka posudzovala platnosť odstúpenia od zmluvy. Žaloba bola predčasne podaná a za daného skutkového stavu žalobcovia nemajú naliehavý právny záujem na požadovanom určení, nakoľko neustále a bezo zmien žalobcovi 1/ svedčí vlastnícke právo k spornému bytu a žalobcovi 2/ vecné bremeno. Tiež poukázala na názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 2 Cdo 252/2009 zo dňa 28. septembra 2010, podľa ktorého ak vyslovením neplatnosti sa má riešiť len predbežná otázka vo vzťahu k otázke, či tu právo je alebo nie je, nie je na takejto žalobe daný naliehavý právny záujem. Ten je v takomto prípade daný na samotnom určení práva a takýmto deklaratórnym súdnym rozhodnutím sa teda spravidla neriešia všetky otázky sporu. Navrhla rozhodnutia súdov oboch

inštancii zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalobcovia 1/, 2/ navrhli dovolanie ako neprípustné odmietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolačný súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť z nasledovných dôvodov.

6. V danom prípade bolo dovolanie podané po 1. júli 2016, kedy nadobudol účinnosť nový civilný procesný kódex. Aj za účinnosti CSP treba dovolanie považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (porovnaj sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012).

7. Už v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 najvyšší súd opakovane vyjadril záver aktuálny aj v súčasnosti, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 357/2015, 4 Cdo 1176/2015, 5 Cdo 255/2014, 8 Cdo 400/2015). Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

8. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená meritórnym rozhodnutím predstavujúcim res iudicata, musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (3 Cdo 319/2013, 1 Cdo 348/2013, 3 Cdo 357/2016, 3 ECdo 154/2013, 3 Cdo 208/2014).

9. Naďalej je tiež plne opodstatnené konštatovanie, že ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/2003).

10. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, len ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie úspešne napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. V danom prípade je v dovolaní uplatnený dovolací dôvod v zmysle § 421 CSP.

11. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

12. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v

nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

13. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dôvodom prípustnosti dovolania.

14. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, by mal dovolateľ a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť a označením rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť, v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c/ uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

15. Pokiaľ dovolateľ v takom dovolaní nevymedzí právnu otázku a neoznačí ustálenú súdnu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach a predpokladoch o tom, ktorú otázku a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie mal dovolateľ na mysli. V prípade absencie uvedeného dovolací súd nemôže pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešil prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým ani vyhľadávať všetky do úvahy prichádzajúce rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré sa týkajú danej problematiky. V opačnom prípade by uskutočnil dovolací súd prieskum priečiaci sa nielen všeobecne novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj konkrétne cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (pozri Števec M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. BECK, str. 1382 a rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 6/2017, sp. zn. 3 Cdo 28/2017).

16. Preto dovolací súd najskôr riešil otázku prípustnosti dovolania z dôvodu § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, teda, či dovolateľ jasne vymedzil konkrétny, zákonom predpokladaný dovolací dôvod, či presne uviedol, ktorý konkrétny judikát uverejnený v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, resp. rozhodnutie dovolacieho súdu ustálené v jeho rozhodovacej praxi nerešpektoval odvolací súd vo svojom rozhodnutí. Tento dôvod prípustnosti sa musí viazať na konkrétnu ustálenú rozhodovaciu prax najvyššieho súdu, ktorá nebola rešpektovaná zo strany odvolacieho súdu, a to v tom, že odvolací súd zaujal iný právny záver, než aký v konkrétnej právnej otázke zaujal najvyšší súd. Totiž jednotnou interpretáciou zákona sa zabezpečuje jednota uplatnenia právnej úpravy v rovnakých prípadoch, zvyšuje sa právna istota a subjektom práva sa umožňuje predvídať postup súdu, ktorý právna norma ukladá alebo predvída.

17. Pokiaľ ide o formuláciu dovolacieho dôvodu a konkretizáciu právnej otázky, dovolateľka podľa obsahu dovolania jasne nekonkretizovala právnu otázku tak, aby bolo dovolaciemu súdu nad akúkoľvek pochybnosť zrejme, ktorú právnu otázku má riešiť, a či sa v ktorej právnej otázke odvolací súd odklonil od ustálenej súdnej praxe, a ako by táto mala byť správne riešená. Z obsahu dovolania dovolateľka polemizuje s viacerými názormi a závermi odvolacieho súdu, týkajúcimi sa: a/ § 39 OZ neplatnosti právneho úkonu, b/ § 5 ods. 2, § 34 ods. 2 a § 36a zák. č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností, d/ úkonu odstúpenia od darovacej zmluvy, ktorý zákon nepripúšťa a účastníkmi zmluvy nebol dohodnutý, čo súd považoval za absolútne neplatný právny úkon, e/ naliehavého právneho záujmu, ktorý musí preukázať žalobca a musí existovať v čase začatia konania ako aj v čase vyhlásenia rozsudku, f/ že žalobcovia nemohli odvodzovať svoj naliehavý právny záujem na určení neplatnosti od formálnej

existencie ničotného právneho úkonu, g/ že ničotný právny akt, akým bolo odstúpenie dovolateľky od darovacej zmluvy, nebol spôsobilý ohroziť vlastnícke právo žalobcov, h/ že postup okresného úradu, katastrálneho odboru nebol správny a v súlade so zákonom, ch/, že podaním žaloby o určenie vlastníckeho práva by sa posudzovala ako predbežná otázka platnosti odstúpenia od zmluvy, i/, že vyslovením neplatnosti sa má riešiť len predbežná otázka vo vzťahu k otázke, či tu právo je alebo nie je, nie je na takejto žalobe daný naliehavý právny záujem, j/ naliehavý právny záujem je daný na samotnom určení práva a takýmto deklaratórnym súdnym rozhodnutím sa teda spravidla neriešia všetky otázky sporu.

18. Dovolateľka odkázala na rozhodnutia najvyššieho súdu v dovolaciach konaniach vedených pod sp. zn. 6 Cdo 550/2015, 4 Cdo 56/2009, 5 Cdo 157/2007, 2 Cdo 252/2009, pričom dovolací súd zistil nasledovné.

19. Dovolací súd vo veci určenia neplatnosti kúpnej zmluvy uznesením zo dňa 22. septembra 2010 sp. zn. 4 Cdo 56/2009, rozsudok Krajského súdu v Trnave z 21. októbra 2008 sp. zn. 9 Co 135/2008 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu nedostatočného zistenia skutočného stavu. Uviedol, že „...za určovaciu žalobu v zmysle § 80 písm. c/ OSP považuje súdna prax aj (žalobcami v prejednávanej veci podanú) žalobu o určenie neplatnosti právneho úkonu. Odvolací súd preto v danej veci správne skúmal naliehavý právny záujem žalobcov na požadovanom určení v úzkej súvislosti s prednostným právom kúpy, ktoré v čase uzavretia kúpnej zmluvy upravovalo Všeobecne záväzné nariadenie č. 9/2000 z 12. mája 2000 v časti I. článku 1. bod 4 v prospech užívateľov pozemkov za podmienok stanovených pod písm. a/ a b/ nariadenia. Predmetom tohto článku bola nepochybne úprava predkupného práva s vymedzením osôb, ktorých sa týka a podmienok, ktoré musia oprávnené osoby z predkupného práva spĺňať. Hoci právny vzťah vyplývajúci z predkupného práva nebol upravený zákonom, má podľa dovolacieho súdu znaky zákonného predkupného práva, lebo jeho prameňom je predpis vydaný vo forme VZN obdobný zákonnej právnej úprave a v ňom stanovené pravidlá sú pre mesto Šaľa záväzné. Ušlo však pozornosti odvolacieho súdu, že citované VZN bolo 28. apríla 2005 s účinnosťou od 28. mája 2005 novelizované a že nové znenie úpravu predkupného práva v prospech užívateľov pozemkov vypustilo. Odvolací súd pri skúmaní naliehavého právneho záujmu vychádzal preto z nesprávneho predpokladu, že v čase jeho rozhodovania VZN naďalej prednostné právo kúpy upravovalo. Aj z tohto dôvodu neposúdil otázku naliehavého právneho záujmu žalobcov na požadovanom určení správne. Pokiaľ odvolací súd dospel k záveru, že žalobcovia sú užívatelia pozemku, na ktorých sa vzťahuje článok 1, bod 4 písm. a/ VZN, treba prisvedčiť dovolateľom v tom, že rozsudok trpí v tejto časti nedostatkom dôvodov, a že dôvody sú uvedené aj zmätočne. Odvolací súd predovšetkým nesprávne nerozlišoval medzi užívaním pozemku a držbou pozemku. Nadbytočne sa v dôvodoch zaoberal otázkou držby pozemku, hoci táto otázka nemala žiaden právny význam, lebo nesúvisela s podmienkou, za splnenia ktorej žalobcom ako užívateľom časti pozemku VZN priznávalo prednostné právo kúpy. V dôvodoch vôbec neuviedol, ako bolo treba interpretovať uvedený článok, aké predpoklady museli žalobcovia spĺňať, aby ich bolo možné považovať za užívateľov pozemku, ku ktorému mali mať zriadené užívacie právo podľa predošlých predpisov, či tieto predpoklady spĺňali, z ktorých dôkazov pritom vychádzal a akými úvahami sa riadil. Rozsudok odvolacieho súdu je v tejto časti preto nepreskúmateľný. Dovolací súd sa nestotožnil s odvolacím súdom ani v tom, že kúpnu zmluvu uzavretú medzi žalovaným 1/, a žalovanými 2/ a 3/ považoval v zmysle § 39 OZ za neplatnú z dôvodu, že žalovaný 1/ nerešpektoval prednostné právo kúpy v prospech žalobcov, vyplývajúce z pravidiel stanovených vo VZN. Podľa názoru dovolacieho súdu, ak povinná osoba z predkupného práva neponúkne vec oprávnenej osobe (žalobcom) ku kúpe, hoci to bolo jej zákonnou alebo zmluvnou povinnosťou, a vec predá tretej osobe, nemá to za následok neplatnosť kúpnej zmluvy uzavretej medzi povinnou osobou žalovaným 1/ a treťou osobou, žalovanými 2/ a 3/ len preto, že nebolo rešpektované predkupné právo. Samozrejme, že aj v prípade nerešpektovania predkupného práva, nie je možné vylúčiť neplatnosť právneho úkonu podľa § 39 OZ, nie však z dôvodu porušenia predkupného práva, ale z dôvodu, že právny úkon sa prieči dobrým mravom, prípadne, že sa ním obchádza zákon (porovnaj R 30/2000). V posudzovanej veci odvolací súd neplatnosť kúpnej zmluvy nevyslovil z dôvodu, že kúpna zmluva sa prieči dobrým mravom, a preto je podľa § 39 OZ neplatná. Týmto dôvodom neplatnosti, hoci bol žalobcami tvrdený, sa odvolací súd vôbec nezaoberal. Neplatnosťou kúpnej zmluvy sa nezaoberal ani z hľadiska, či sa jej uzavretím

obchádzal zákon (žalobcovia však túto skutočnosť ani netvrdili). Kúpnu zmluvu považoval za neplatnú výlučne z dôvodu, že žalovaný 1/ nerešpektoval prednostné právo kúpy svedčiace v zmysle VZN žalobcom. Dovolací súd, vychádzajúc z vyššie uvedeného, dospel preto k záveru, že odvolací súd ani v merite veci nerozhodol vecne správne.“

20. Najvyšší súd SR rozsudkom zo dňa 14. októbra 2008 sp. zn. 5 Cdo 157/2007 v konaní o určení, čo patrí do dedičstva po nebohých, dovolanie zamietol. Išlo o prídelové listiny vydané v roku 1945 na základe právneho predpisu Maďarskej republiky, nariadenie č. 5600/1945 M. E., a v dôvodoch uviedol o.i., že „Určovací žaloba je spravidla vždy prípustná v prípade právnych vzťahov k nehnuteľnostiam z dôvodu, že rozsudok vyhovujúci žalobe, môže byť jedným z predpokladov pre zosúladienie evidovaného a právneho stavu. Pokiaľ ide o preukazovanie naliehavého právneho záujmu na určení vlastníctva, treba vychádzať zo skutočnosti, že navrhovatelia majú naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva, pretože takéto rozhodnutie súdu môže byť podkladom v konaní o dedičstve, ako aj podkladom pre uskutočnenie zmeny zápisu vlastníckych práv v katastri nehnuteľností. Nie je dôvodná v tomto smere námietka dovolateľa, že o určení predmetu dedičstva, t. j. že určitá vec patrí do dedičstva, sú oprávnené rozhodovať súdy len v konaní o dedičstve podľa § 175 a nasl. OSP.“

21. Najvyšší súd SR uznesením z 27. apríla 2017 sp. zn. 6 Cdo 550/2015 v právnej veci o určení vlastníckeho práva k nehnuteľnosti dovolanie žalovanej z dôvodov § 237 ods. 1 písm. f/ (odňatie možnosti konať pred súdom, nedostatočné zdôvodnenie) a písm. g/ (rozhodoval vylúčený sudca) OSP odmietol, keď „...po preskúmaní veci nezistil, že by v danej veci išlo o takýto extrémny prípad vybočenia z medzi ustanovenia § 157 ods. 2 OSP ktorý by bol dôvodom pre uplatnenie (ako výnimky) druhej vety stanoviska R 2/2016. Odvolací súd v dôvodoch napadnutého rozsudku uvádza, že „ považuje napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie za vecne správny, že sa v celom rozsahu stotožňuje s jeho odôvodnením a na zdôraznenie jeho správnosti sa vyjadril k výmeru o vlastníctve pôdy pridelenej právnym predchodcom žalobcov, k zápisu v pozemkovej knihe z roku 1958 o opätovnej konfiškácii, a tiež k správnosti záveru súdu prvej inštancie o nemožnosti nadobudnutia vlastníctva nehnuteľnosti právnym predchodcom žalovaných vydržaním... Súd prvej inštancie sa v dôvodoch svojho rozsudku podrobne zaoberal výmerom o vlastníctve pôdy z hľadiska jeho povahy (vysvetlil, za splnenia akých podmienok ide o verejnú listinu, a teda o listinu vkladuschopnú, ktoré nedostatky nemajú vplyv na nadobudnutie vlastníctva k prideleným pozemkom, prečo všeobecné súdy nie sú oprávnené k vecnému prieskumu tejto listiny a sú povinné, ak listina bola vydaná k tomu oprávneným orgánom, z nej vychádzať) a uviedol, prečo v danom prípade právni predchodcovia nadobudli do vlastníctva vo výmere uvedenú poľnohospodársku pôdu. Podrobne sa vyjadril k zápisu do pozemkovej knihy vo vložke č. 1 k. ú. Haniska vykonaného dňa 22. septembra 1958, na základe ktorého bola (znovu) poznamenaná konfiškacia majetku pre Československý štát a podrobne vysvetlil dôvody, pre ktoré štát nemohol (znovu) nadobudnúť vlastníctvo k tam zapísaným nehnuteľnostiam“.

22. Napokon Najvyšší súd SR uznesením z 28. septembra 2010 sp. zn. 2 Cdo 252/2009 vo veci o určení neplatnosti kúpnej zmluvy rozsudky Krajského súdu v Bratislave zo dňa 5. marca 2009 sp. zn. 3 Co 175/2008 a 3 Co 176/2008 zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. V dôvodoch uviedol, že „...základnou podmienkou dôvodnosti a teda východiskom prípadnej úspešnosti určovacej žaloby podľa § 80 písm. c/ OSP je existencia naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení.... Naliehavosť právneho záujmu je charakterizovaná určitými aspektmi, odporcom je popieraná existencia (neexistencia) práva, či právneho pomeru u žalobcu, teda je tu stav, že právo, resp. právny vzťah medzi stranami konania je sporný (existencia aktuálneho stavu objektívnej právnej neistoty medzi stranami); jestvuje ohrozenie práva, či právneho vzťahu, resp. stav neistoty právneho postavenia žalobcu, ktorý nemožno odstrániť inak, len určovacím výrokom, jestvuje potreba odstránenia tejto neistoty, resp. ohrozenia práva alebo právneho vzťahu... Návrh na určení práva bol aj v minulosti svojou povahou návrhom preventívnym, u ktorého sa viac než u návrhov (žalôb) na plnenie dbalo, aby nedošlo k jeho zneužitiu a prísne sa selektovala jeho prípustnosť. Mnohé minulé právne vety zo súdnych rozhodnutí možno považovať aj pri súčasnej úprave za akceptovateľné... Súdna prax za určovaciu žalobu v zmysle § 80 písm. c/ OSP považuje aj návrh na určení neplatnosti zmluvy, hoci sa nim priamo neurčuje existencia, či neexistencia práva, resp. právneho vzťahu... Údaje o právnych vzťahoch sa záznamom

zapisujú do katastra nehnuteľností na základe verejných listín a iných listín, ktoré podľa príslušných predpisov potvrdzujú alebo osvedčujú práva k nehnuteľnostiam (porovnaj § 34 ods. 1 Katastrálneho zákona). Ustáliť, aké právne vzťahy na základe rozhodnutia o neplatnosti zmluvy nastali, môže vyvolať obťaženie. Správa katastra totiž nie je pri zázname do katastra oprávnená z predložených listín vyvodzovať ďalšie závery a tiež ani právna interpretácia významu rozhodnutia o neplatnosti určitej zmluvy nemusí byť jednoduchá... Dovolací súd sa nestotožňuje s právnym posúdením odvolacieho súdu v otázke, či jestvuje naliehavý právny záujem žalobcov na určení neplatnosti kúpnej zmluvy zo dňa 19. júla 1999. Ako už bolo hore uvedené, rozsudok súdu znejúci na plnenie nevyhnutne obsahuje určenie práva alebo právneho vzťahu, ale toto určenie sa uvedie iba v odôvodnení rozsudku ako predpoklad pre výrok na plnenie. Sú však aj situácie, keď sa s návrhmi na plnenie nevystačí, a keď treba rozhodnúť o samej existencii práv alebo právneho vzťahu. Žalobcovia v predmetnej veci nežiadajú plnenie, ale žiadajú určenie, ktoré samo vyvolá určité právne následky. Preto vznikla určovací žaloba ako doplnok žaloby na plnenie, aby bolo možné poskytnúť aj nepriamu ochranu právnym pomerom tam, kde sú ohrozené. Určovací žalobou sa teda žalobcovia domáhajú, aby súd v rozsudku uviedol, že určitý právny vzťah neexistuje (zmluva zo dňa 19. júla 1999). Žalobcovia podaním určovacej žaloby vyjadrujú, že im k ochrane práva postačí jeho určenie, „danie mu istoty práva“. Súdna prax za určovaciu žalobu v zmysle § 80 písm. c/ OSP považuje aj návrh na určenie neplatnosti zmluvy, hoci sa ním priamo neurčuje existencia či neexistencia práva, resp. právneho vzťahu. Zo zistenia obsiahnutého v rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobcovia dostatočným spôsobom preukázali naliehavý právny záujem na určení neplatnosti právneho úkonu - kúpnej zmluvy. Bez určenia neplatnosti právneho úkonu - kúpnej zmluvy by bolo ich právo ohrozené a ich postavenie by sa stalo neistým. Svedčí o tom aj samotná skutočnosť, zápis vlastníckeho práva na základe predmetnej zmluvy v neprospech žalobcov. V predmetnom konaní žalovaní ako jediný dôvod nadobudnutia vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam uvádzali žalobcami namietanú kúpnu zmluvu. Pri posudzovaní existencie naliehavého právneho záujmu na určení neplatnosti zmluvy je podľa názoru dovolacieho súdu potrebné prioritne vychádzať z ustanovenia § 34 ods. 2 zákona č. 162/1995 Z.z., o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam. V zmysle tohto ustanovenia kataster nehnuteľností v prípade právoplatného rozsudku určujúceho neplatnosť právneho úkonu vyznačí stav pred týmto právnym úkonom, to platí aj vtedy, ak právo k nehnuteľnosti bolo dotknuté ďalšou právnou zmenou, a ak je rozhodnutie súdu záväzné pre osoby, ktorých sa táto právna zmena týka, dosiahne sa tým stav právnej istoty žalobcov.“

23. Rozhodnutia, na ktoré poukázala dovolateľka vo svojom dovolaní, sú rozhodnutiami dovolacieho súdu, ktoré riešia rôzne konkrétne veci v rôznom materiálnom čase za existencie rôznych skutkových a právnych podmienok, s rôznym predmetom konania. Teda pokiaľ dovolateľka svojim dovolaním chcela tvrdiť, že sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, táto mala jednoznačne a jasne právnu otázku riešenú odvolacím súdom konkretizovať, uviesť, ako ju riešil odvolací súd, vysvetliť a doložiť, v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená.

24. Takto podľa názoru dovolacieho súdu, dovolateľka podľa obsahu dovolania jasne nekonkretizovala právnu otázku tak, aby bolo dovolaciemu súdu nad akúkoľvek pochybnosť zrejmé, ktorú právnu otázku má riešiť, a či sa, a v ktorej právnej otázke odvolací súd odklonil od ustálenej súdnej praxe, a ako by táto mala byť správne riešená. Z obsahu dovolania (bod 17 rozhodnutia) dovolateľka polemizuje s viacerými názormi a závermi odvolacieho súdu, týkajúcimi sa neplatnosti právneho úkonu, zákona o katastri nehnuteľností, úkonu odstúpenia od darovacej zmluvy, ktorý zákon nepripúšťa a účastníkmi zmluvy nebol dohodnutý, čo súd považoval za absolútne neplatný právny úkon, naliehavého právneho záujmu, záujem na určení neplatnosti od formálnej existencie ničotného právneho úkonu, ničotnosti právneho aktu, ktorým dovolateľka odstúpila od darovacej zmluvy a či toto odstúpenie bolo spôsobilé ohroziť vlastnícke právo žalobcov a pod..

25. Keďže dovolateľka jasne nevymedzila právnu otázku, dovolací súd nemohol svoje rozhodnutie založiť na domnienkach a predpokladoch o tom, ktorú právnu otázku mala dovolateľka na mysli, a preto súd nemohol pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešil prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým ani k vyhľadávaniu všetkých do úvahy

prichádzajúcich rozhodnutí dovolacieho súdu, ktoré sa týkajú danej problematiky. V opačnom prípade by uskutočnil dovolací súd prieskum priečiaci sa nielen všeobecne novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj konkrétne cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP.

26. Na základe uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie nezodpovedá kritériám uvedeným v § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, a preto v zmysle § 447 písm. f/ CSP dovolanie odmietol.

27. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

28. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.